

СМАРТ-МАЯЧОК, ТЫК-ТОК РЭПЕТЫТАР, ФІДЖЫТАЛ-ПАДРУЧНІКІ

У Гродне падведзены вынікі адзінага ў Беларусі конкурсу бізнес-праектаў сярод моладзі

Сёлета на конкурс паступіла 75 заявак, што ў два разы больш, чым летась. Журы выбрала 11 фіналістаў. Паміж імі і адбылася барацьба за перамогу падчас адкрытай прэзентацыі з удзелам бацькоў, груп падтрымкі, прадстаўнікоў бізнесу. Тройка пераможцаў атрымала дыпламы і грашовыя прэміі. Многія намінанты былі адзначаны падарункамі бізнес-супольнасці.

Знайсці перспектыву

Конкурс — чарговая спроба звярнуць увагу моладзі на новыя цікавыя кірункі дзейнасці, даць ёй магчымасць самастойна выбіраць тыя віды, якія яна лічыць перспектыўнымі. Па словах намесніка старшыні Гродзенскага аблвыканкама Віталія НЯВЕРЫ, у конкурсную камісію паступіла шмат цікавых ідэй і прапаноў. Усе праекты маюць пад сабой ґрунтоўную эканамічную базу, улічаны не толькі эканамічны эфект, але і рызыкі. Удзельнікі падлічылі і кошт інвестпраектаў.

Як вядома, бізнес не спрацуе, калі ў ім няма патрэбы, зазначыў Віталь Нявера. Паставіўшы мэту зарабіць грошы, многія маюць намер вырашаць і сацыяльныя пытанні грамадства. Гэта і экалагічнасць, і другое жыццё адходаў, і сацыяльныя аспекты. Так моладзь уключаеца ў развіццё краіны, забеспячэнне яе будучыні. Немалаважным фактарам, па словах Віталія Няверы, з'яўляецца і падтрымка бацькоў, многія з якіх прыйшлі на ўрачыстасць. Добра, што яны не стаяць убаку ад інтэрэсаў і захапленняў сваіх дзяцей, а імкнучыся іх падтрымаць. Таму магчымасць трапіць у фінал — гэта таксама і перамога бацькоў — свайго роду дывідэнты ад іх увагі, а пры неабходнасці і інвестыцыі.

Некаторыя праекты напачатку здаюцца не вельмі істотнымі. Як, напрыклад, водарастваральная бірка для адзення. Які ў ёй сэнс? Але студэнтка інжынернага факультэта ГрДУ імя Я. Купалы Анастасія Наско даказала, што гэта патрэбна. Яна расказала, што яе маці неаднаразова скардзілася на алергію і раздражненне скуры ад бірак на адзенні. Аказалася, такая рэакцыя — даволі распаўсюджаная з'ява. Вялікая колькасць людзей пакутуюць ад таго, што біркі труць скуру. Таму аўтар праекта прапанаваў вырабляць біркі з водарастваральнай тканіны, якія пры мыцці знікаюць. Такая тканіна існуе і, як правіла, выкарыстоўваецца для нанясення ўзораў пры вышыўцы, але яе можна ўкараніць і ў якасці бірак пры пашыве адзення, улэўнена Анастасія.

ЗВЯЗДА

На дапамогу хворым гатовы прыйсці студэнт факультэта матэматыкі і інфарматыкі ГрДУ Нікіта Пясняк, які прапануе пальчатку для рэабілітацыі рук пасля інсульту альбо траўм. Пальчатка, па яго словах, дапамагае ў гульнявой форме аднавіць работу патрэбных зон. Для больш поўнага аздараўлення выкарыстоўваецца электрастэмуляцыя па прыцыпе фізіятэрапіі, але ў гульнявой форме, пры гэтым бачна, як ідзе працэс. Хлопец лічыць, што вельмі важна звяртаць увагу на рэабілітацыю людзей. Цяпер справа за тым, каб дадаць на іспыты яго прадукт, прайсці тэсціраванне, і, пры неабходнасці, удасканаліць яго.

З прафілактыкай і рэабілітацыяй звязаны яшчэ адзін праект-фіналіст, які прадставіў вучань 8 класа Гродзенскай гарадской гімназіі № 10 Яраслаў Глуткін. Яго праект «Лёгкі крок» скіраваны на камфортную хадзьбу. Хлопцам была распрацавана вусцілка з трохслаёвага трыкатажнага палатна, дзе пласты маюцца спецыяль-

най ніткай. У ёй ёсць і дадатковы антымікробны пласт, а для дзіцячых вусцілак — фотадрук з малюнкамі. Такія вусцілкі зручныя для доўгай хадзьбы як звычайным людзям, так і спартсменам. Гэту тэму школьнік вывучаў разам з бацькам, была знойдзена інфармацыя аб тым, што слова «вусцілка» вельмі часта сустракаецца ў запытах пошукавай сістэмы. І хаця артапедычныя мадэлі выпускаюцца многімі вытворцамі, у сваіх ён знаходзіць шэраг тэхнічных, эканамічных і сацыяльных пераваг. Кошт інвестпраекта — 20 тысяч рублёў. Ідэя

ў якасці эксперымента знайшла прыхільнікаў і рыхтуецца да запуску.

Паслугі для ўсіх

Не засталіся без увагі канкурсантаў і праблемы братаў нашых меншых. Студэнт 2 курса Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта Аляксандра Пыжэўская і Данііл Лявіцкі нацэлены на стварэнне эка фрэш-маркета пад адкрытым небам. Вось як гэта павінна быць: на ўчастку вырошчваецца экалагічна чыстая садавіна і гародніна. Сюды прыходзяць людзі і самі збіраюць сабе ўраджай. Такія формы існуюць у розных краінах, часткова збор ураджаю «для сябе» практыкуюць і ў Беларусі. Студэнты хочуць пайсці далей і апрацаваць

участак плошчай 1,5 гектара менавіта для арганічнага земляробства. Першапачатковыя інвестыцыі ў праект складуць амаль 60 тысяч рублёў. Расходы ў месяц да 25 тысяч рублёў. Чысты прыбытак абячае быць і павінен склаці 5 тысяч рублёў. Улічылі і рызыкі, якіх няма. У студэнтаў ёсць на іх адказ. Напрыклад, дыверсіфікацыя пастаўшчыкоў і прадукцыі, якаснае кіраванне, адаптацыя стратэгіі. Праект не такі ўжо фантастычны насамрэч.

Прыйшла даспадобы членам журы ідэя смарт-маячка вучня 9 класа СШ № 1 горада Ашмяны Ільі Вайцяхоўскага. Ён прапанаваў прыладу для бяспечнасці веласіпедыстаў у цёмную пару сутак. Як правіла, менавіта ў гэты час часцей здараюцца аварыі. Згодна з правіламі дарожнага руху, на ровары з абодвух бакоў павінны быць уключаны ліхтары — белага і чырвонага колеру. Часам гэтыя ліхтары не бачны, напрыклад, пры паваротах. Ілья прапанаваў свой варыянт бяспекі. Ён лічыць, што дапаможа індывідуальны смарт-маячок. Прылада, якую прапанаваў Ілья, працуе

ў некалькіх рэжымах, і яе добра бачна. Ён падлічыў, што сабекошт смарт-маячка складзе 21 рубель, рыначны кошт — 45-50 рублёў. У ходзе падрыхтоўкі праекта такія экзэмпляры быў зроблены. Дарэчы, яго можна выкарыстоўваць і на іншых транспартных сродках, напрыклад, самакатах, матацыклах.

Спрыяльнае асяроддзе

Многім спадабаўся рэальны праект «Тык-Ток рэпетытар па беларускай мове» вучаніцы 10 класа гімназіі № 6 горада Гродна Дзяны Чамярыс. Праект на конкурсе «Медыя-сфера» ўзнагароджаны як найлепшы акаунт у сацыяльнай сетцы. Наўрад ці хто стане аспрэчваць папулярнасць дадзенай платформы, асабліва ў маладзёжным асяроддзі. Дыяна прапанаваў сваю версію вывучэння беларускай мовы. Яе відэаролікі з анімацыяй прадстаўляюць глядачам пытанні з варыянтамі адказу. Як аказалася, самымі любімымі ролікамі сталі пераклады слоў і словазлучэнняў з рускай мовы на беларускую. Такія ролікі набралі больш за 75 тысяч праглядаў. А ўсяго Дыяна правяла больш за 400 урокаў. Яна лічыць, што такога кшталту рэпетытар цікавы ўсім катэгорыям — і школьнікам, і дарослым, хто хоча павысіць свой моўны запас. Далейшае развіццё праекта дзячына бачыць у пашырэнні дзейнасці. Напрыклад, можна праз платформу даваць заданні цэнтралізаванага экзамену. А на ютуб-канале будзе змяшчацца разборка найбольш складаных пытанняў. Дыяна сцвярджае,

што аналагічных праектаў па падрыхтоўцы да экзамену па беларускай мове пакуль няма.

У ліку праектаў — фіджытал-падручнікі, свайго роду гібрыдныя дапаможнікі з ілюстрацыямі з іх лічбавай версіяй. Інавацыя заключаецца ў спалучэнні новых тэхналогій з традыцыйнымі метадамі навучання. Аўтар праекта — студэнтка ГрДУ Елізавета Мельніковіч.

Цікаваць выклікаў і парк кветак, які прэзентавала студэнтка Гродзенскага аграрнага ўніверсітэта Гражына Орда. Яна прапанаваў не толькі знаёміць наведвальнікаў з рознымі раслінамі, але і даваць рэкамендацыі па іх вырошчванні. Там жа мяркуецца стварыць кабінет фларыстыкі, а таксама скласці адукацыйныя праграмы, арганізаваць майстар-класы, зоны адпачынку і кафэ з фітачаямі. Выдаткі на рэалізацыю праекта складуць каля 30 тысяч рублёў. Прасоўваць праект аўтар плануе на інтэрнэт-платформах.

Па выніках конкурсу пераможцам стаў праект «Смарт-маячок» з прызавым фондам у 900 рублёў. Другое месца і 600 рублёў прысуджана аўтару праекта артапедычных вусцілак. Трэці прыз у 300 рублёў дастаўся Тык-Ток-рэпетытару.

Членамі журы адзначалася, што цікаваць да конкурсу з кожным годам расце. Ёсць праекты, якія скіраваны на вырашэнне праблем у рэгіёнах, што вельмі важна. Мясцовыя органы ўлады даюць магчымасць раскрыць патэнцыял моладзі. Гэтаму садзейнічае і спрыяльнае бізнес-асяроддзе рэгіёна. Як зазначыў член журы, старшыня Гродзенскага абласной асацыяцыі прадпрыемальніцтва Ігар Чарнякоў, менавіта Гродна другі год запар па выніках рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрыемальніцтва прызнаны лепшым горадам для развіцця бізнесу. І Гродзенская вобласць у ліку лідараў. А падобнага конкурсу сярод моладзі больш няма нідзе ў Беларусі.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.